

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

MORFOLOGIA ESPANYOLA

Coordinació: MATEU SERRA, ROSA MARIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	MORFOLOGIA ESPANYOLA			
Codi	101055			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Filologia Hispànica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Filologia Hispànica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Màster Universitari en Ensenyament d'Espanyol/Català per a Immigrants		COMPLEMENTES DE FORMACIÓ	Semipresencial / Virtual
	Màster Universitari en Llengües Aplicades		COMPLEMENTES DE FORMACIÓ	Virtual
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	MATEU SERRA, ROSA MARIA			
Departament/s	FILOLOGIA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 crèdits ECTS: 150h HP: Classe presencial: 60h Treball autònom de l'estudiant amb o sense acompanyament de la professora: 90h			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Castellà			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MATEU SERRA, ROSA MARIA	rosamaria.mateu@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

Aquesta assignatura pretén oferir un panorama de les diferents categories gramaticals que conformen la llengua espanyola, sense perdre de vista la dificultat que comporta la seva anàlisi en estar situat en els límits entre els estudis morfològics i sintàctics. Per aquest motiu, s'incidirà en els sintàctics i pragmàtics que poden explicar, i fins i tot condicionar, determinats usos de la llengua espanyola.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Aquesta assignatura pretén oferir un panorama de les diferents categories gramaticals que conformen la llengua espanyola, sense perdre de vista la riquesa que comporta la seva anàlisi a l'estar situat en els límits entre els estudis morfològics i sintàctics.

Els objectius més rellevants són:

- O1. Reflexionar sobre la llengua i la seva estructura morfològica.
- O2. Adquirir la terminologia pròpia i els conceptes bàsics de la morfologia de la llengua espanyola.
- O3. Reflexionar sobre l'estructura de la llengua i analitzar-la a partir dels seus trets morfològics.
- O4. Ésser capaç de comparar diferents tipus d'anàlisi de categories gramaticals i cercar generalitzacions.

Competències

CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita de l' català i de l' castellà.

CT5 Adquirir nocions essencials de el pensament científic.

CB2 Aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.

CG 2 Desenvolupar el raonament crític.

CG 5 Desenvolupar la motivació per la qualitat.

CG 6 Desenvolupar una actitud sistemàtica de rigor en el treball.

CG 7 Desenvolupar la capacitat d'aprenentatge autònom i maduresa intel·lectual.

CG 11 Saber utilitzar la terminologia i les tècniques pròpies de l'àmbit disciplinar o professional.

CE2 Saber identificar els principis bàsics sobre els quals se sustenta l'estudi de l' llenguatge.

CE4 Conèixer els aspectes sistemàtics dels usos de la llengua des de diferents perspectives d'anàlisi gramaticals: fonètica, fonològica, lèxica, morfològica, semàntica, sintàctica, discursiva, pragmàtica i sociolingüística.

CE22 Saber analitzar, avaluar i corregir, gramatical i estilísticament, textos orals i escrits en llengua espanyola.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Introducció. Concepte de *morfologia*. La morfologia dins dels estudis gramaticals: concepció i límits. Morfologia i sintaxi. La *Nueva gramática de la lengua española* i el *Glosario de términos gramaticales*. Qüestions prèvies.
2. Les categories dins la tradició gramatical. Qüestions terminològiques: parts de l'oració, classes de paraules, categories verbals
3. El nom. Nom substantiu i nom adjectiu. Classificació dels substantius. Classes de noms segons el comportament sintàctic
4. L'adjectiu. Classificació. Morfologia de l'adjectiu. La posició de l'adjectiu
5. L'article. El pronom
6. Demonstratius i possessius. Quantificadors. Relatius, interrogatius i exclamatiu
7. El verb. Temps, mode i aspecte verbals. El mode d'acció o *Aktionsart*. Els verboides. Les perífrasis verbals
8. Les partícules. L'adverbi, la preposició, la conjunció. Definició i tipologia. Relacions i diferències amb altres classes de paraules
9. La interjecció

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitat	Descripció	O	HP	HNP
Classe magistral	V. temari	01-04	39	

Tutories		01-04	1	
Altres Activitats Formatives	Correcció oral d'exercicis Pràctiques d'anàlisi morfològica Proves escrites presencials Activitats no presencials	03,04	20	60
Avaluació				30
TOTAL	150h(6 ECTS)		60	90

-Exposició teòrica dels conceptes fonamentals per part del professor i promoció de la participació a classe en la realització, correcció i comentari d'activitats

-L'avaluació continuada de les activitats presencials i no presencials serà una part important a l'avaluació final de l'assignatura.

Despatx: 3.43

Hora de despatx: dimarts, 13-14h/ O contactar prèviament amb la professora a través del correu electrònic de l'assignatura de la plataforma Sakai.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El curs es desenvoluparà durant 15 setmanes, mitjançant la docència de tipus presencial. En el total de les 4 hores assignades de docència a la setmana s'alternaran les classes magistrals i la realització d'activitats a l'aula i fora d'aquesta.

La planificació de l'assignatura es pot veure afectada per les incidències sanitàries. En aquest cas, s'informaria dels canvis amb la deguda antelació.

El primer dia de classe es presentarà l'assignatura amb totes les informacions més específiques sobre el seu desenvolupament.

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ	%
BLOC I: Assistència i participació / correcció oral d'exercicis	10
BLOC II: Activitats presencials	10
BLOC III: -Prova escrita d'identificació de categories -Prova escrita sobre el verb	20
BLOC IV: Activitats no presencials	20
BLOC V: Examen final*	40
FINAL	100

- *L'examen teòric-pràctic obligatori al final del quadrimestre s'ha d'aprovar per superar l'assignatura. -
- Examen final: 16/1/2024, 12:00h, 3.17A // Activitat de síntesi (recuperació examen final): 31/1/2024, 16:00h, 2.27
- La data corresponent de cadascuna de les activitats i proves s'anunciarà amb la suficient antelació a mesura que s'avanci al programa de l'assignatura.
- Els errors ortogràfics (faltes, accents, puntuació, etc.) seran tinguts en compte, segons la decisió de la unitat departamental.

-*Avaluació per als alumnes que cursin els **complements de formació** del Màster en Llengües Aplicades o Màster Universitari en Ensenyament d'Espanyol/Català per a Immigrants

- B I: Examen final: 29% - Activitats parcials*:
- B II: Prova identificació categories I: 10%
- B III: Prova identificació categories II: 11%
- B IV: Prova sobre verb: 10%
- B V: Dues proves escrites sobre lectures assignatura: 20%
- B VI: Resum/ mapa conceptual articles: 20%

*La professora indicarà les dates de lliurament de les diferents activitats un cop iniciat el curs.

FRAU ACADÈMIC O CÒPIA ESPONTÀNIA

En cas de frau acadèmic o còpia espontània, s'aplicarà el que estableix la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

L'estudiant o l'estudianta que es vulgui acollir a l'avaluació alternativa haurà de presentar un contracte de treball o justificar, mitjançant un escrit dirigit a la degana, les raons que li impossibiliten fer l'avaluació continua en un termini de

cinc (5) dies des del començament del quadrimestre. Per més informació, envieu un correu electrònic a lletres.secretariacentre@udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria Acadèmica de la Facultat de Lletres.

La avaluació alternativa consistirà en una prova global teoricopràctica oral i/o escrita de tota l'assignatura que acrediti que s'han consolidat els seus continguts.

Informació sobre protecció de dades en l'enregistrament audiovisual en l'assignatura XXX

De conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:

- El responsable de l'enregistrament i l'ús de la imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).

- Les imatges i veus enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.

- Les imatges i veus enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).

- Les veus i imatges són imprescindibles per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el consentiment de l'estudiantat per enregistrar les seves veus i imatges amb aquesta exclusiva finalitat, la d'impartir docència en aquesta assignatura.

- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.

- L'estudiant pot accedir a les seves dades, sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat, oposar-se al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pot presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia general

ALARCOS LLORACH, E. (1994) *Gramática de la lengua española*, Madrid, Real Academia Española-Espasa-Calpe.

ALCINA, J. / BLECUA, J. M. (1975) *Gramática española*, Barcelona, Ariel.

BELLO, A. (1847) *Gramática de la lengua castellana dedicada al uso de los americanos*, ed. crítica de R. Trujillo, La Laguna, Universidad de La Laguna, 1981.

BOSQUE, I. (1989) *Las categorías gramaticales. Relaciones y diferencias*, Madrid, Síntesis.

BOSQUE, I. / DEMONTE, V. (dirs.) (1999) *Gramática descriptiva de la lengua española*, vols. I y III, Madrid, Espasa-Calpe

FERNÁNDEZ PÉREZ, M. (1993) *Las categorías gramaticales (morfológicas) en español*, Santiago de Compostela, Anexo 35 de *Verba*.

FERNÁNDEZ RAMÍREZ, S. (1986) *Gramática española*, vols. 3.1. *El nombre* y 3.2. *El pronombre*, Madrid, Arco/Libro

GILI GAYA, S. (1943) *Curso superior de sintaxis española*, México, Minerva (ediciones posteriores a 1961, Bibliograf, Barcelona).

GÓMEZ TORREGO, L. (1998) *Gramática didáctica del español*, Madrid, Ediciones SM.

LÓPEZ GARCÍA, A. (1998) *Gramática del español. Vol. III. Las partes de la oración*, Madrid, Arco/Libros.

R.A.E. / Asociación de Academias de la lengua español (2009) *Nueva gramática de la lengua española*, vol. I, *Morfología y sintaxis I*, Madrid, Espasa Libros

R.A.E. / Asociación de Academias de la lengua español (2010) *Nueva gramática de la lengua española: Manual*, Madrid: Espasa.

R.A.E. / Asociación de Academias de la lengua española (2019) *Glosario de términos gramaticales*, Salamanca, Ediciones Universidad de Salamanca

Es recomana la consulta del llibre de text de 2^a de Batxillerat: *Dual. Manual de Bachillerato, Lengua Castellana y Literatura*, Editorial Vicenç Vives, 2021. (Biblioteca UdL)

ENLLAÇOS DE INTERÈS

-Página web de la Real Academia Española (RAE): <http://www.rae.es>

-Términos lingüísticos. <https://www.rae.es/dpd/ayuda/terminos-linguisticos>

-Diccionario Panhispánico de Dudas: <http://www.rae.es/recursos/diccionarios/dpd>

